

פרוטוקול מס' 169
מישיבת ועדת הפנים
יום שלישי, כ"ד בכסלו התשנ"ח (23 בדצמבר 1997), שעה 13:00

נכחו:

חברי הוועדה: סאלח טריף - היו"ר
יוסי כץ
ניסן סלומיאנסקי

מזמנים:
מני מזוז - משרד המשפטים
סיגל קוגוט - משרד המשפטים
ערן סטינגר - משרד המשפטים
דורון קרפ - לשכת עורכי הדין
איילת פישמן - משרד הפנים
שלום זינגר - משרד הפנים
עמיחי בן-דור - המרכז לשלטון מקומי

היועץ המשפטי: מירי פרנקל-שור

מנהלת הוועדה: יפה שפירא

קצרנית: רויטל יפרח

סדר-היום: חוק הרשויות המקומיות (בחירת ראש הרשות וסגניו וכהונתם) (תיקון מס' 15), התשנ"ח-1997

**חוק הרשויות המקומיות (בחירת ראש הרשות וסגניו וכהונתם)
(תיקון מס' 15), התשנ"ח-1997**

היו"ר סאלח טריף:

אני מתכבד לפתוח את הישיבה. חוק הרשויות המקומיות (בחירת ראש הרשות וסגניו וכהונתם) (תיקון מספר 15), התשנ"ח-1997. למעשה, עברנו על כל הכותרות, הסעיפים ותת-הסעיפים למעט נושא אחד. ליועצת המשפטית של הוועדה יש הצעה שלדעתי יכולה לבוא בחשבון.

מירי פרנקל-שור:

ההצעה הזו היא בעצם ראי של ההצעה הקודמת מלבד שני דברים: האחד, ההחלה במועצות האזוריות והשני, הוראת שעה.

מני מזוז:

זה בהמשך לדיון הקודם, שבו ההצעה שלנו היתה שנעשה תקופת מעבר של 6 שנים. לתת למערכת להתרגל לרעיון. בנושא של מועצות אזוריות חשבנו שאין הגיון לעשות הסדרים שונים ורצינו ליישר קו.

יוסי בק:

מהי תקופת המעבר?

מני מזוז:

6 שנים כי זה חל מהבחירות הבאות.

סיגל קוגוט:

ההסדר שקיים היום מתבטל מיד. יש הסדר ביניים לקדנציה האחת והסדר סופי שיחול בבחירות הבאות.

היו"ר סאלח טריף:

מהבחירות הבאות לרשויות המקומיות ולמועצות האזוריות. יש כאן אי הבנה עם המועצות האזוריות.

מירי פרנקל-שור:

בואו נתקדם צעד צעד. אני מתחילה מהמועצות האזוריות. הסיכוס בישיבה הקודמת לא אמר שנחיל זאת על המועצות האזוריות. באופן עקרוני, אני חושבת שזה נכון וצריכה להיות קורלציה בין הרשויות המקומיות למועצות האזוריות. אבל, אני רוצה להפנות את תשומת לב הוועדה, שאי אפשר להביא הצעה בפני הוועדה, לעשות שינוי שהוא די דרסטי במועצות האזוריות מבלי שנשמע את נציגי המועצות האזוריות. יש שתי ברירות: האחת, שנחכה לנציגי המועצות האזוריות ונשמע את דעתן לפני שנביא את החוק לקריאה שניה

ושלישית. אלה לא הליכי חקיקה תקינים. עלינו לשמוע את דעת המועצות האזוריות.

בקשר להוראת השעה. אני מתחילה מהסוף לגבי כהונה של 24 חודשים. אני חושבת ש-24 חודשים הוא דף נמוך מדי וצריך להעלות אותו ל-30 חודשים פעם אחת.

היו"ר סאלח טריף:

מקובל.

מירי פרנקל-שור:

מדוע 30 חודשים? מכיוון שאם אני לוקחת תקופה של 24 חודשים ואחר כך שוב תקופה של 24 נשארת לי שנה. המטרה שלי היא שתהיה רוטציה פעם אחת. מדוע? מכיוון שאם נשארת לי פחות משנה אני גם חוזרת למועצות.

מני מזוז:

בואו נקרא יחד את סוף סעיף 7: "...ובלבד, שלא יבחרו יותר משני ראשי רשות או מועצה בתקופת כהונה אחת וכל אחד מהם יכהן לפחות 24 חודשים".

יוסי כץ:

ברגע שהשני יתפטר אחרי 24 חודשים, אז זה יתפוס.

מירי פרנקל-שור:

למען הסר ספק, נקבע זאת על 30 חודשים. משום שאז אני בטוחה שתהיה רק פעם אחת רוטציה.

היו"ר סאלח טריף:

אני חושב שאנחנו מגזימים. 24 חודשים משאיר מרווח תמרון לבעיה יחודית. נניח שמישהו יחלה או ירצה לעזוב את התפקיד? אם אנחנו כותבים: בלבד שלא יהיה יותר משניים אז מה הבעיה? אנחנו מציינים את זה.

שלום זינגר:

הנוסח שבו זה קבוע היום הוא שכל אחד מהם שמכהן 24 חודשים, יכול לומר שיש לו זכות קנוייה. אני רוצה שיהיה קבוע לראשון לפחות. כיהן הראשון 24 חודשים. עלה השני ומצב הרשות כזה שצריך ללכת לבחירות מוקדמות. הוא יגיד שאי אפשר לעשות את זה כי יש לו זכות קנוייה.

מני מזוז:

אנחנו מדברים רק לגבי זכות קנוייה לעשות הסכם רוטציה. לא זכות קנוייה לכהן.

שלום זינגר:

אם אתה כותב רק שניים זה בסדר.

מירי פרנקל-שור:

אם אנחנו מגיעים למצב שאחד מכהן 24 חודשים ואחד פחות, מגיעים לפחות משנה ויכולה להיות עוד רוטציה. אי אפשר לקרוא זאת במנותק מסעיף א'.

סיגל קוגוט:

אפשר להוסיף הוראה שבמקרה כזה הולכים לבחירות כלליות.

יוסי כץ:

אני מבקש לשמוע, מדוע צריך את תקופת המעבר הכל כך ארוכה?

מני מזוז:

היינו שמחים לעבור כבר בקדנציה הקרובה למשטר שאין רוטציות, אלא אם מדובר בשנה או פחות ואז לא מעשי לעשות בחירות. לפי הפניה שלכם אמרנו שעושים תקופת מעבר של קדנציה אחת, שגם בה תהיה הגבלה של שני ראשי רשויות. כלומר, זו לא תקופת מעבר של המצב הקיים אלא זו הדרגה. אנו משנים. כבר מהקדנציה הבאה יהיה שינוי שאפשר לעשות רק רוטציה אחת. זה חל מיד בבחירות הקרובות, והבחירות שלאחריהן כבר אי אפשר לעשות רוטציה בכלל. ואז, אם ראש רשות התפטר, נפטר או הועבר מכהונה יש בחירות חדשות, אלא אם הדבר קורה בשנה האחרונה. בשנה האחרונה לא רוצים לעשות את כל המהומה של הבחירות.

מירי פרנקל-שור:

זה בדיוק מה שמפריע לי. האחד מכהן 24 חודשים והוא מחליט שהוא מתפטר. מה אתה עושה אז? אתה נמצא פחות משנה. מה אתה עושה?

היו"ר סאלח טריף:

צריך להיות כתוב באופן ברור בחוק, שיכולים לקיים רק שניים.

סיגל קוגוט:

אם מדובר בפחות משנה עדיף להקדים את מועד הבחירות.

סאלח טריף:

ברגע שמישהו ידע שהולכים לבחירות זה לא יקרה. ואז, אפשר לעשות כך שראש המועצה הבא יכהן 6 שנים. מה יכול להיות? עשו זאת בבקעה אל גרבייה למשל. לא קרה שום דבר.

מני מזוז:

צריך לנסות לצמצם את הפער. 30 חודשים נראה לי פיתרון בעייתי כי זה יוצר קו דק מדי. אולי נעשה משהו באמצע שמצד אחד יתן זמן להתארגנויות ומצד שני אף אחד לא יתפטר שבועיים לפני הבחירות.

מירי פרנקל-שור:

מתגבש אצלי הרעיון שאם היתה כבר רוטציה ואחד מתפטר הולכים לבחירות מיוחדות. שלא נגיע לסעיף 24א'. זאת אומרת, שאם היה מקרה שהאחד כיהן 28 חודשים וגם השני כיהן 28 חודשים, נלך לבחירות מיוחדות ולא המועצה תבחר.

היו"ר סאלח טריף:

אני מציע 26 חודשים ואז ישארו כמה חודשים ויהיו בחירות כלליות.

עמיחי בן-דור:

כעיקרון אנחנו ממשיכים להתנגד לעצם החקיקה הזו ואנו טוענים שעצם התפטרות של ראש רשות מחייב לעשות בחירות.

היו"ר סאלח טריף:

אני מבקש לא לחזור על אותם טיעונים שכבר שמענו בוועדה. אנחנו כבר מעבר להם. האם יש לך טיעונים לעניין הזה?

עמיחי בן-דור:

אני בהחלט מצטרף לעמדה שאם אדם מתפטר בשנה האחרונה המועצה תבחר אחד מחבריה על מנת לא לגרור את כל הישוב לבחירות חוזרות. למעט בקדנציה הבאה. בישיבה הקודמת שמעתי הצהרה שלא תתקבל החלטה לפני שנשמע את דעת השר.

שלום זינגר:

אני מייצג את השר.

מירי פרנקל-שור:

זה היה בנושא של מועצות אזוריות. זה היה בענין הבדואים.

היו"ר סאלח טריף:

זה בעניין מועצות ממונות.

מירי פרנקל-שור:

הוראת השעה תיכנס לתוקף בבחירות שלאחרי הבחירות הקרובות לרשויות המקומיות. בקדנציה הזו תהיה הוראת השעה, ואנחנו נשמיט את כל הנושא של המועצות האזוריות או שנקבל את הסכמתו של חבר הכנסת כץ.

מני מזוז:

לגבי המועצות האזוריות. מעבר לשיקול שהזכירה גברת פרנקל-שור שאין שום הגיון לעשות הסדר שונה, לגבי מועצות אזוריות כבר היום יש הסדר דומה מאוד להסדר שאנו מכינים ל-6 שנים הבאות. כלומר, אנו לא משנים למועצות האזוריות ב-6 השנים הבאות שום דבר. לכן, השינוי לגביהן יהיה רק בעוד 6 שנים ועד אז אפשר לשמוע את טיעוניהם אין ספור פעמים.

איילת פישמן:

בשנת 2003 אין בחירות למועצות האזוריות. הבחירות למועצות האזוריות מתקיימות בשנת 2002 או בשנת 2007. לאט לאט כולם יגיעו לאותו קו בשנת 2007.

מני מזוז:

מה קורה בסביבות שנת 2003?

איילת פישמן:

בשנת 2002 יש קבוצה די גדולה של מועצות אזוריות שהולכת לבחירות אבל עדיין לא כולם.

מני מזוז:

הרי לא נוכל לעשות הוראה מדורגת לכל מועצה בנפרד.

היו"ר סאלח טריף:

נעשה את זה לשנת 2002 ו-2003. במסגרת החוקים אנו עושים הקבלה בין מה שחל על הרשויות יחול גם על המועצות האזוריות.

מירי פרנקל-שור:

יש תביעה בבית המשפט הגבוה לצדק שתלוייה ועומדת היום בנושא החקיקה של 4 השנים של המועצות האזוריות. לא נחה דעתו של בית המשפט העליון מהליך החקיקה שהיה שם ומר זינגר מכיר את המקרה. אני חושבת שאם אנחנו רוצים הליך חקיקה תקין כמתין לשבוע הבא, בהסכמתו של חבר הכנסת כץ

וכזמין את המועצות האזוריות. יש פה הסדר שונה. נכון שמדובר שם על 30 חודשים ויש שם את הסכם הרוטציה מה שלא קיים היום. אני חושבת שמן הראוי שכאשר אנחנו הולכים להחיל הסדר כל שהוא על המועצות האזוריות יש לשמוע את דברם.

יוסי כץ:

אפשר לפתור את הבעיה בכך שנשאיר את הדברים כמו שהם. יושב ראש הוועדה יעביר את הצעת החוק כפי שמנוסחת היום על ידי היועצת המשפטית ליושב ראש המועצות האזוריות. ותוך כמה ימים, אם יש להם עניין לשנות את הכללים הם יבואו להופיע בפני הוועדה.

שלום זינגר:

הערה נוספת, חלק מהרשויות המקומיות לא הולכות לבחירות בתאריך הכללי.

יוסי כץ:

לגבי רשויות מקומיות הדיון הסתיים.

שלום זינגר:

אני רוצה לומר שהמועד הכללי הוא לאלה שהולכים לבחירות כלליות ולא לאלה שלא הולכים בתום הקדנציה הבאה. יש רשויות מקומיות כולל בני-ברק שלא תלך לבחירות הכלליות. אני רוצה לומר שלגבי אלה זה יחול בתום הקדנציה הבאה. בבחירות הראשונות שיהיו בתום הקדנציה הנוכחית.

איילת פישמן:

אז תהיה להם קדנציה הרבה יותר קצרה.

היו"ר סאלח טריף:

בסדר. קחו למשל את סג'ור. למה אתם לא מאגדים שם? המועצה מסכימה.

איילת פישמן:

בחודש יוני 1998 השר יחליט אילו רשויות הולכות לבחירות בנובמבר ואילו לא. אז יכול להיות שסג'ור היא חריג.

שלום זינגר:

יש לנו היום דיון נוסף בבית המשפט הגבוה לצדק. השאלה שעולה בבית המשפט היא מה יותר חשוב? כתבנו בלהט רב שלמועד הכללי יש לו חשיבות רבה לגבי רשויות מקומיות כי כל הרשויות מתארגנות ביחד. כשהולכים במועד הכללי יודעים שהדברים נכונים לגבי כל הרשויות. אנחנו מנסים לשכנע את בית המשפט שלמועד הכללי יש חשיבות מהותית ולא רק מנהלית. זה עולה היום

לדיון נוסף וההחלטה של בית המשפט תשפיע מאוד לגבי מה מה שנעשה בכל המקומות האלה. אנו מצפים להחלטת בית המשפט הגבוה לצדק.

היו"ר סאלח טריף:

לדעתי, עם כל הכבוד, בית המשפט הגבוה לצדק ילך לפי המדיניות שאתם תקבעו.

שלום זינגר:

אמרנו שהמועד הכללי חשוב מאוד, וחשוב לאחד ככל שאפשר.

היו"ר סאלח טריף:

זה גם רצון הכנסת.

שלום זינגר:

את כל הדברים אמרנו לבית המשפט והמילה האחרונה היא שלו, אלא אם כן נשנה זאת בחקיקה. טענו הכל. היה פסק דין קודם לגבי מקרה בו רצינו לאחד ברשות מקומית כדי להביא למועד הכללי שלא תמשיך ותהיה בפיגור. אז מ-5 שנים הארכנו ל-6 שנים. בפעם ראשונה אמר בית המשפט הגבוה לצדק שזה נכון וצריך לכת למועד הכללי. זה חשוב. היתה בקשה לדיון נוסף בו היגשנו את המסמך ואנו מחכים להחלטה. היא תהיה קריטית לגבי כל השאר.

מירי פרנקל-שור:

מתי הוראת השעה נכנסת למועצות האזוריות? מתי היא מסתיימת?

איילת פישמן:

בשנת 2002 היא תיכנס לגבי 90% מהמועצות.

היו"ר סאלח טריף:

משנת 2002 והלאה.

יוסי בק:

אני מודה ליושב הראש ולכולם.

היו"ר סאלח טריף:

אני מודה לכולם. הישיבה נעולה.

(הישיבה ננעלה בשעה 13:30)